

MRF 2021.14

Planklagenævnets afgørelse af 15. januar 2021, j.nr. 20/05567 og 20/05482

Ophævet dispensation fra lokalplan til opførelse af en 42 m høj telemast i et sommerhusområde, da dispensationen var i strid med lokalplanens principper. Dispensation fra lokalplan ift. telemastens højde var derimod unødvendig, da en telemast ikke kunne anses som en bygning.

Norrdjurs Kommunen modtog den 6. juli 2018 en ansøgning om byggetilladelse til opførelse af en telemast på 42 m med tilhørende antennesystemer og to tekniskskabe på en ejendom beliggende i et sommerhusområde. Ejendommen var omfattet af lokalplan nr. 020-707. Ifølge lokalplanens formålsbestemmelse skal lokalplanen sikre områdets anvendelse til udstykning og bebyggelse med sommerhuse. Af lokalplanens § 3.1 fremgår, at området kun må anvendes til sommerhusbebyggelse og fælles friarealer, og af § 6.6 fremgår, at intet punkt af en bygnings ydervæg eller tagflade må være højere end 5,0 m over færdigt terræn målt efter bygningsreglementets regler fra eksisterende terræn eller niveauplan godkendt af kommunen. Norrdjurs Kommune meddelte den 20. marts 2020 dispensation fra lokalplanen efter planlovens § 19 og meddelte byggetilladelse efter byggelovens § 16 til at opføre den 42 m høje telemast med tilhørende antennesystemer og tekniskskabe. Forud for afgørelsen havde kommunen foretaget en nabohøring efter planlovens § 20. Afgørelsen blev påklaget af to beboere i området, der bl.a. anførte, at telemasten ville medføre gener for de omkringliggende ejendomme, at kommunen havde tilsidesat planlovens regler om naboorientering, og at kommunen ikke havde hjemmel til at give dispensation efter planlovens § 19,

fordi dispensationen var i strid med lokalplanens principper. Planklagenævnet (formanden) bemærkede indledningsvist, at planernes hensigtsmæssighed ikke var et retligt spørgsmål, og derfor ikke kunne efterprøves. For så vidt angik lokalplanens § 6.6 bemærkede nævnet, at planloven ikke indeholder en definition af begrebet ”bygning”, og at ”bygning” i en sag som denne må forstås som indeholdt i og snævrere end begrebet bebyggelse. Nævnet fandt herefter, at en telemast ikke kunne anses for at være en bygning, hvorved telemasten ikke var omfattet af lokalplanens § 6.6. Dispensation fra bestemmelsen var derfor unødvendig. Vedrørende lokalplanens § 3.1 lagde nævnet til grund, at opførelsen af en 42 m høj telemast kræver dispensation efter planlovens § 19, da området efter lokalplanens § 3.1 kun må anvendes til sommerhusbebyggelse og fælles friarealer. Dispensationen var derfor i modstrid med lokalplanens principper, hvorfor dispensationen var ugyldig, og det ansøgte krævede en ny lokalplan, jf. planlovens § 19, stk. 2. Nævnet fandt det derfor ikke relevant at behandle de resterende klagepunkter. Planklagenævnet ophævede herefter de dele af kommunens afgørelse, der vedrørte dispensation fra lokalplanens § 6.6 og § 3.1, hvorefter afgørelsen var ugyldig.

15. januar 2021

Sagsnr.: 20/05567 og 20/05482

Klagenr.: 1008931 og 1008928

AFGØRELSE

i klagesag om Norddjurs Kommunes afgørelse om dispensation fra lokalplan til opførelse af en telemast på A 1, Glesborg

Norddjurs Kommune har den 20. marts 2020 truffet afgørelse om dispensation fra lokalplan nr. 020-707, Sommerhusområde ved A 1 i Fjellerup Strand, til opførelse af en telemast på 42 m på ejendommen A 2, 8585 Glesborg.

Planklagenævnet

Toldboden 2

8800 Viborg

Tlf. 72 40 56 00

CVR-nr. 37 79 55 26

www.naevneneshus.dk

Planklagenævnet har modtaget en klage over afgørelsen.

Planklagenævnet ophæver den del af kommunens afgørelse, som vedrører dispensation fra lokalplanens § 3.1. Planklagenævnet ophæver desuden den del af kommunens afgørelse, der vedrører dispensation fra lokalplanens § 6.6, idet dispensationen er uforholdsmæssig. Det betyder, at kommunens afgørelse ikke længere gælder.

1. Klagen til Planklagenævnet

To beboere i området, herefter benævnt klager 1 (klagenr.: 1008931) og klager 2 (klagenr. 1008928), klagede den 20. april 2020 særskilt til Planklagenævnet over kommunens afgørelse.

Planklagenævnet modtog klagerne den 14. maj 2020 fra kommunen.

Klagerne har navnlig anført, at kommunen har tilsidesat planlovens regler om naboorientering samt forvaltningslovens regler om partshøring. Derudover har klagerne også anført, at kommunen ikke har hjemmel til at give dispensation, idet dispensationen er i strid med lokalplanens principper.

Indholdet af klagerne gengives nærmere i afsnit 2.4.

2. Sagens oplysninger

2.1. Ejendommen og lokalplanen for området

Klagen vedrører en ejendom, som ligger på adressen A 2 , 8585 Glesborg.

Ejendommen er omfattet af lokalplan nr. 020-707, Sommerhusområde ved A 1 i Fjellerup Strand.

Af lokalplanens § 1, lokalplanens formål, fremgår følgende:

Lokalplanen har til formål,

1.1 at overføre området fra landzone til sommerhusområde.

1.2 at sikre områdets anvendelse til udstykning og bebyggelse med sommerhuse.

1.3 at sikre en disponering af arealet i respekt for områdets miljø- og landskabsmæssige karakter, og efter principperne i den godkendte dispositionsplan for sommerhusområdet.

1.4 at sikre en hensigtsmæssig sammenhæng med disponeringen af tilgrænsende arealer til kommende sommerhuse.

1.5 at fastlægge vejadgangen til området, og områdets interne vej- og stisystem.

Af lokalplanens § 3, områdets anvendelse, fremgår følgende:

3.1 Området må kun anvendes til sommerhusbebyggelse og fælles friareal, i overensstemmelse med lokalplankortets disponering, kortbilag 2. På hver ejendom må kun opføres en bolig.

3.2 Der må ikke etableres eller drives nogen form for erhverv i området.

[...]

Af lokalplanens § 6.6, bebyggelsens omfang og placering, fremgår følgende:

[...]

6.6 Intet punkt af en bygnings ydervæg eller tagflade må være højere end 5,0 m over færdigt terræn målt efter bygningsreglementets regler fra eksisterende terræn eller niveauplan godkendt af kommunen.

[...]

2.2. Forløbet før kommunens afgørelse

Kommunen modtog den 6. juli 2018 en ansøgning om byggetilladelse til opførelse af en telemast på 42 m med tilhørende antennesystemer og 2 tekniskabe.

På baggrund af ansøgningen foretog kommunen en nabohøring efter planlovens § 20. Kommunen modtog i høringsperioden 10 høringssvar, herunder indsigelser fra klagerne.

Ansøgningen blev behandlet på et møde i Miljø- og Teknikudvalget den 28. maj 2019, hvor udvalget besluttede at give dispensation samt byggetilladelse til det ansøgte projekt.

2.3. Afgørelsen, der er klaget over

Norrdjurs Kommune traf den 20. marts 2020 afgørelse om dispensation fra lokalplanen nr. 020-707 til opførelse af en 42 m høj telemast med tilhørende antennesystemer og tekniskabe på ejendommen A 2 , 8585 Glesborg. Kommunen traf samtidig afgørelse om byggetilladelse hertil.

Kommunen gengav og henviste i afgørelsen til lokalplanens § 3.1 og § 6.6. Det var kommunens vurdering, at det ansøgte projekt var i strid med de nævnte bestemmelser, hvorfor forholdet kræver dispensation.

Kommunen anførte bl.a. som begrundelse for afgørelsen, at kommunen ønsker at fremme borgernes digitale muligheder og tilgængelighed ved at udbygge mobildækningen i kommunen. Kommunen lagde desuden vægt på mastens placering, herunder at denne placeres i udkanten af sommerhusområdet, og at opførelsen ikke tilsidesætter væsentlige landskabelige værdier.

2.4. Klagerne og bemærkningerne hertil

2.4.1. Korrespondance under klagesagen

I sagen indgår klagerne af 17. og 20. april 2020. Kommunen er kommet med bemærkninger til klagerne den 12. og 13. maj 2020.

Klagerne og bemærkningerne er i hovedtræk gengivet nedenfor.

2.4.2. I strid med lokalplanens principper

Klagernes bemærkninger

Klager 1 anfører, at den ansøgte telemast er i strid med formåls- og anvendelsesbestemmelserne i lokalplanen. Kommunen har således ikke haft hjemmel til at give dispensation fra lokalplanen.

Kommunens bemærkninger

Kommunen anfører, at det er kommunens vurdering, at dispensationen ikke er i strid med lokalplanens principper.

2.4.3. Naboorientering og partshøring

Klagernes bemærkninger

Klager 1 og 2 anfører, at kommunen har tilsidesat planlovens regler om naboorientering samt forvaltningslovens regler om partshøring, idet adskillige naboer hverken er blevet naboorienteret eller partshørt forinden kommunens afgørelse.

Klager 1 henviser i den forbindelse til, at ejerne af ejendommene A 3 og A 4 og ■■■ 8585 Glesborg, ikke er blevet hørt i sagen.

Kommunens bemærkninger

Kommunen anfører, at kommunen har sendt ansøgningen i høring hos 44 ejendomme. Kommunen oplyser, at den ud fra en orienteringscirkel har fastlagt synligheden samt hvilke og hvor mange naboer, der skulle høres. Kommunen henviser til, at metoden er beskrevet i Norddjurs Kommunes masteplan, hvor der er vejledende retningslinjer for opstilling af master og antenner.

2.4.4. Øvrige klagepunkter

Klager 1 og 2 anfører, at opførelsen af den ansøgte telemast vil medføre en værdiforringelse – både for klagernes ejendomme samt de omkringliggende sommerhuse i området.

Klager 1 anfører desuden, at mastens placering vil medføre skyggegener, og at han er bekymret for stråling.

Derudover anfører klager 1 og 2, at de er uforstående over for mastens placering, og at denne i stedet bør placeres i udkanten af sommerhusområdet.

3. Planklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1. Planklagenævnets kompetence og prøvelse

Planklagenævnet kan tage stilling til retlige spørgsmål i forbindelse med en

kommunes afgørelse efter planloven, jf. lovens § 58, stk. 1, nr. 3.¹

Følgende betragtes som et retligt spørgsmål:

- Om kommunen har haft hjemmel til at give dispensation fra lokalplanen.
- Om kommunen har overholdt planlovens regler om naboorientering.

Hensigtsmæssighed

Om kommunen i det konkrete tilfælde vil meddele dispensation er imidlertid en skønmæssig afgørelse, som Planklagenævnet ikke kan tage stilling til. Nævnet kan således ikke tage stilling til, om en dispensation er rimelig eller hensigtsmæssig, herunder i forhold til klagerens interesser. Nævnet kan som følge heraf ikke tage stilling til det af klagerne anførte om mastens placering, skygge- og strålegener samt værdiforringelse, jf. afsnit 2.4.4.

3.2. Umiddelbart tilladt eller krav om dispensation

3.2.1. Generelt om lokalplaner

Bestemmelserne i en lokalplan er bindende over for borgerne, jf. planlovens § 18. Det betyder, at nye forhold, der er i overensstemmelse med lokalplanen, eller som ikke er reguleret af lokalplanen, er umiddelbart tilladte efter planloven. Derimod forudsætter dispositioner, der ikke er i overensstemmelse med lokalplanen, at kommunen kan og vil dispensere fra lokalplanbestemmelserne.

Planklagenævnet er af den opfattelse, at opstilling af en telemast med henblik på udsendelse af signal til brug for telekommunikation og/eller udlejning af plads til brug for andre udbyderes signalsending er et forhold af en så væsentlig planlægningsmæssig betydning både inden for og uden for lokalplanområdet, at det ikke kan etableres, medmindre det er omfattet af lokalplanens anvendelsesbestemmelser.²

3.2.2. Lokalplanens § 3.1

Lokalplanen fastsætter i § 3.1, at området kun må anvendes til sommerhusbygelse og fælles friarealer.

Der er ansøgt om opførelse af en 42 m høj telemast. Planklagenævnet finder ikke, at dette er i overensstemmelse med lokalplanen, og forholdet kræver derfor dispensation, jf. planlovens § 19.

3.2.3. Lokalplanens § 6.6

Lokalplanen fastsætter i § 6.6, at intet punkt af en bygnings ydrevæg eller

¹ Bekendtgørelse af lov om planlægning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1157 af 1. juli 2020.

² Se Planklagenævnet Orienterer nr. 16 – Telemaster: <https://pkn.naevneneshus.dk/>

tagflade må være højere end 5 m over færdigt terræn målt efter bygningsreglementets regler fra eksisterende terræn eller niveauplan godkendt af kommunen.

Planloven indeholder ikke en definition af begrebet ”bygning”. Planklagenævnet finder, at ”bygning” i en sag som denne må forstås som indeholdt i og snævrere end begrebet bebyggelse. Nævnet finder endvidere, at en bygning er kendetegnet ved at bestå af en eller flere faste konstruktioner, som udgør en rumlig helhed med overdækning/tag, og som er egnet til ophold eller opbevaring. Nævnet finder desuden, at størrelsen på konstruktionen må indgå i vurderingen af, om en konstruktion udgør en bygning, ligesom det må tillægges betydning, om konstruktionen har en vis grad af afskærmning mod vejrliget, og om den har en dør, port eller lignende indgang.

Planklagenævnet bemærker i den forbindelse, at bestemmelsen i lokalplanens § 6.6 også specifikt henviser til højde af ydervæg og tagflade.

Planklagenævnet finder på denne baggrund ikke, at en telemast kan anses for at være en bygning. Idet lokalplanens § 6.6 alene regulerer højden for bygninger, er telemasten således ikke omfattet af bestemmelsen, og det ansøgte er derfor umiddelbart tilladt efter § 6.6 og kræver som følge heraf ikke dispensation.

3.3. Mulighed for at give dispensation

3.3.1. Reglerne om muligheden for at give dispensation

En kommune kan dispensere fra en lokalplan, hvis dispensationen ikke er i strid med planens principper, eller hvis dispensationen tidsbegrænses, jf. planlovens § 19, stk. 1. Videregående afvigelser end dem, der er nævnt i stk. 1, kræver vedtagelse af en ny lokalplan, jf. planlovens § 19, stk. 2.

Principperne i en lokalplan er efter lovbestemmelsens forarbejder planens formålsbestemmelse og de anvendelsesbestemmelser, som er fastsat ud fra formålet med planen. Principperne omfatter ifølge forarbejderne også den planlagte struktur, fordeling mellem friarealer og bebyggede arealer.

Dispensation fra en anvendelsesbestemmelse kan kun gives i ganske særlige tilfælde, hvis der er tale om en anvendelse, som ligger meget tæt på den umiddelbart tilladte.

Lokalplanens § 3.1 er en del af planens anvendelsesbestemmelser. Planklagenævnet finder ikke, at det ansøgte er en anvendelse, som ligger meget tæt på den umiddelbart tilladte anvendelse. En dispensation fra bestemmelsen er således i strid med planens principper.

Det er således ikke muligt for kommunen at dispensere fra bestemmelsen til det ansøgte projekt. Det betyder, at der er tale om videregående afvigelser end dem, der kan dispenseres til, og det ansøgte vil derfor kræve

en ny lokalplan, jf. planlovens § 19, stk. 2.

Da nævnet har vurderet, at der ikke kan dispenseres, har nævnet ikke fundet anledning til at tage stilling til de resterende klagepunkter.

3.4. Planklagenævnets afgørelse

Planklagenævnet ophæver den del af afgørelsen, der vedrører dispensation fra lokalplanens § 6.6, idet dispensationen er uforholdsmæssig. Planklagenævnet ophæver desuden den del af afgørelsen, der vedrører dispensation fra lokalplanens § 3.1. Det betyder, at kommunens afgørelse ikke længere gælder.

Planklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 3, stk. 3, i lov om Planklagenævnet.³ Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. § 3, stk. 4, i lov om Planklagenævnet.

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 4, stk. 1, i lov om Planklagenævnet.

4. Gebyr

Det indbetalte klagegebyr tilbagebetales. Beløbet vil blive overført til indbetalerens NemKonto inden for ca. en måned.

³ Lov nr. 1658 af 20. december 2016 om Planklagenævnet.